

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Naročnina 1906.

za vse leto 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik koncesij lista „Edinost“ — Natianila tiskarna koncesijska lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841.632.

TELEFON šte. 1157.

Tahaja vsaki dan
Ima od modelov in predpisov 5. uri. Odpornejših od 9. uri. Posamične številke se prodajajo po 3 zvč (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd. Cene oglašev se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 17 mm): za trgovinske in obrtne oglašje po 20 stot.; za osmrtnice, zahvale, poslanice, oglašje denarnih zavodov po 30 stot. Za oglašje v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglašji po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglašje sprejema ineratni oddelček uprave „Edinost“. — Pla čuje se izključno le upravi „Edinost“.

Polit. društvo „Edinost“ v Trstu

vabi na

javni redni občni zbor

ki bo

v nedeljo 2. decembra ob 4. uri pop.

v veliki dvorani

„NARODNEGA DOMA“ v Trstu

z naslednjim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika in pregledovalcev računov.
4. Volitev odbora, načelnikov in pregledovalcev računov.
5. Slučajnosti.

Avstrija in Italija.

Pred nekoliko dnevi smo posneli nekoliko misli iz članka, ki ga je priobčila graška „Tagespost“ pod gorenjim naslovom. Članek je povedal marsikaj pravičnega, resničnega.

Znana in jasna je resnica n. pr., da balkansko vprašanje vsebuje za Avstro-Ogrsko potrebe, ki globoko posezajo v gospodarsko življenje, v balkanskem vprašanju so obsežni interesi naše industrije, trgovine. Za to smo v visoki meri zainteresirani na tem, kako se razvijejo stvari na Balkanu. Nič manje resnično ni, kar pripoveduje članek o — navskrižu med interesi Avstro-Ogrske in Italije, ki tiči globlje in ga bo težje rešiti, nego vse neprijetnosti iredentizma. Še najbolj res pa je, kar pravi članek o merodavnih činiteljih v Avstriji, da namreč nič ne vedo, kaj se okoli njih godi — najmanj pa načrtov Italije glede na Balkan. Vse to je res, kar pravi članek, ali on je menda iz tiste vrste ljudij, ki znajo postavljati prave premise, a ne znajo izvajati pravih zaključkov.

Čujmo le! Potem, ko je zabeležil, kako je navkriže med interesi Avstrije in Italije globoko ukorenjeno in kako nas hoče Italija odtisniti od Adrije (kar bi pomenjalo smrten udarec za stališče Avstro-Ogrske kakor vele-sile), prihaja članek niže doli od očitaj, da si Avstrija ni znala pridobivati simpatij v Italiji in da tudi s svojimi avstrijskimi Italijani ne zna primerno dobrohotno postopati. Ti zaključki so istotako nezdružljivi s prejšnjimi resničnimi konstatacijami kakor je element ognja nezdružljiv z elementom vode. Edini logični zaključek bi bil: „ker je že navskriže v interesih tako očitno in neodprljivo, ne preostaja Avstriji drugega, nego energično brezobzirno varovanje svojih interesov nasproti Italiji. Zato treba v Avstriji nehati z varanjem samega sebe in z lovenjem za fikcijo, da nam je Italija prijateljica!“

PODLISTEK.

Zakaj?

Hrvatski spisal Ksaver Šandor Gjalski.

Prevel M. C.—č.

— Oh — Lazo — ti kašljaš — i seveda — ko si tak, da puščaš odprto okno; ti se sam ubijaš — o Lazo, Lazo —! in priskočila je, težka in debela kakor je bila, k oknu, da je zapre.

— Pusti to — jej je rekel Lazo slabo. Mari ne čuješ — doli je nekdo prišel in tolče po vratih — ali mari ne? — je vprašal prestrašeno, boječi se, da se mu je tisto trkanje le dozdevalo, ali da se je le pojavilo — a eno in drugo bi bilo zanj žalostno znamenje.

Mej tem so začeli še močnejše nabijati na vrata.

— Da — da! — je opazila gospa Radička. — Kdo more biti to?

Članek hoče trditi, da Avstrija ne postopa primerno s svojimi Italijani. Krivda pa da je v tem, da ne zna razločevati med kulturnimi zahtevami in iredentizmom. Če prav umejemo člankarja, je hotel menda reči, da Avstrija naj bi bila le stroga proti iredentističnim rogoviljenjem, ali kulturnim zahtevam svojih Italijanov naj bi dobrohotno zadoščala. Tudi to očitje je neosnovano, osobito, ako uvažujemo, kako avstrijske vlade postopajo z drugimi narodnostmi — izvzemši nemške — tu na jugu, kako trdosrčno jim odklanja najnujnejše in življenske kulturelne potrebe. V primeri z drugimi narodi so avstrijski Italijani v kulturelnih stvareh pravi favoriti avstrijskih vlad. Ako abstrahujemo od vseučilišnega vprašanja — čegar rešitev pa otežujejo Italijani sami se svojo trgovatno-politiko — more se reči, da so Italijani v Avstriji glede kulturelnih potreb tako nasičeni, da bi morda ne bili bolj, ako bi živeli v svoji nacionalni državi. Nam Slovencem in Hrvatim bi uprav odleglo in občutili bi kakor odrešenje, ako bi imeli zagotovilo, da se nam bo odslej ustrezalo tako kakor se ustreza Italijanom!!

Ne le v polnem soglasju z resnico, ampak tudi najinteresantnejši je članek v svojem zaključku, kjer pravi: „Bilo kakor bilo: razmerje med Avstrijo in Italijo ni nikak zakon iz ljubezni in mi se ne bomo smeli čuditi, ako nam kvirinal (rezidenca italijanskega kralja v Rimu) odpove prijateljstvo v tisti hip, ko najde kakega močnejšega ali toplejšega zaščitnika nego je — Nemčija!“

To je zares klasična izpoved in pa — resnična. Povedano je namreč tu, da nam je Italija zaveznica le radi — Nemčije. Čim dobi Italija boljšega zaščitnika nego je — Berlin, neha tudi zavezništvo med Avstrijo in Italijo. Tu je z vso jasnostjo zabeležena ne le naša odvisnost od Berlina, ampak tudi pripoznanje, da trozveza obstoji le radi Nemčije, in da ni nič res da ta kombinacija odgovarja živi potrebi evropskega miru in da je zaščitnica življenskih interesov vseh treh zveznih držav. Berlin potrebuje trozvezo in le zato sta si Avstrija in Italija „zaveznici“. Naj le išče Avstrija simpatij v Italiji in naj tudi zasava svoje Italijane s kulturelnimi dobrotami: „zavezništvo“ med Italijo in Avstrijo ostaja vendar največja sleparija, ker resničnega iskrenega zavezništva ne more biti, ker mu nasprotuje toliko tradicionalno, iz zgodovinskih dogodkov razvise se čutstvovanje narodov na obeh straneh, kolikor tudi navskriže v interesih, za katere se bosta ti dve državi borili v bodočnosti na obalah Adrije!

Avstrijska poslanska zbornica.

(Brz. poročilo.)

DUNAJ 26. Ministerski predsednik je predložil modri knjigi in rjavo knjigo. Ministerski predsednik je predložil zakonski načrt glede podpore trgovinske mornarice. Zbornica je na to nadaljevala debato o volilni reformi pri skupini § 42.

— Ne vprašuj — draga Beta — ampak pozvoni, da se vzbude dekleta in da pojdejo odpirat. Presim te, daj, stori — jej je rekel nestrpno.

Da ga ne razsrdi, je gospa hitro odšla iz sobe in je pozabila svečo na mizi. Na hodniku se je obotavljala, ne vedoča, kaj bi storila. Nikakor se ni mogla domisliti, kdo bi mogel v tako poznem času trkati na vrata. Ze se je bala, ni-li morda kak zločinec, ali vsaj kak žalostna vest. V hipu si je predstavila svoje drage, ki bi se jim bila mogla dogoditi kaka nesreča. Oni doli pa so začeli še močnejše udarjati po vratih in klicati: „Odpri — odpri. Jaz sem — jaz!“

— A — Saša! — se je izvil gospej Radički začuden, vesel in iznenaden vsklik. Spoznala je glas svoje mlajše sestre, ki jo je po smrti starišev vzela k sebi in jo vzgojila. Deklica je ravno dovršila svojo vzgojo v varazždinskem samostanu Uršulinke ter je imel kajžiček naslednjega jutra iti na pot v mesto.

V dveh treh korakih je bila gospa Radička doli v veži, a ni šla po služkinjo, ampak je sama odpirala težka starinska vrata.

— Saša! — ti si — ti si? — je pozdravila radostno svojo ljubljanko. Saša je

DUNAJ 27. Na današnji seji zbornice je bil razveljavljen tiskovni zakonski načrt glede državnih podpor za trgovinsko mornarico. Nato je zbornica dovršila debato o 8 skupini (§ 42 državnozbornskega volilnega reda). Na predlog poročevalca je bil § 42 vsprejet po besedilu odsekov. Češki poslanec Sternberg je tako ostro napadal krono, da mu je predsednik vzel besedo. Rekel je, da se ogrski kralj vmešava v avstrijsko ustavo ter je pozval armado, naj brani avstrijske manjšine proti dvoru. Tudi posl. Holanskemu je predsednik vzel besedo, ko je protestiral proti vplivu krone na parlament. — Potem je zbornica pričela razpravljati o 9. skupini, to je, o razdelitvi volilnih okrožij za Češko, Moravsko in Šlezijo. Ko so posl. Pergelt, Kramar, Choc in Ciper utemljili svoje minoritetne predloge, je bila razprava prekinjena. Vlada je predložila sedemmesečni proračunski provizorij za čas od 1. januarja do 31. julija. Vlada predloga glede podpore svobodni trgovinski mornarici je bila brez prvega čitanja izročena proračunskemu odseku. Nato je bila seja zaključena. Prihodnja seja jutri ob 11. uri dopoldne.

Ogrska poslanska zbornica.

(Brz. poročilo.)

BUDIMPEŠTA 27. Pravosodni minister Polonyi je predložil zakonski načrt zaradi spremembe organizacije sodniškega stanu in državnih pravdnikov. Predloga je bila izročena tozadnemu odseku. Na to je zbornica nadaljevala specialno debato o proračunu ministerstva za notranje stvari. Pri naslovu „volilne liste“ je posl. Szan (neodvisna stranka) vprašal ministra, v katerem stadiju da se nahajajo predpriprave za volilno reformo. Minister za notranje stvari grof Andrassy je odvrnil da zbira ministerstvo statistične podatke o razdelitvi volilnih okrajev. Ko bo to dovršeno, prične se s sestavo zakonskega načrta. (Pritrjevanje.) Vsprejeti so bili vsi drugi naslovi proračuna ministerstva za notranje stvari brez bistvene debate, nakar je bila razprava prekinjena. Prihodnja seja jutri.

Poljski klub.

Z Dunaja poročajo od dne 26. t. m.: Poljski klub je imel danes zvečer sejo, na kateri se je načelnik posl. Abrahamovic spominjal pokojnega poznanskega nadškofa Stablewskega in tudi danes umrlega poljskega pisatelja in zgodovinarja Klayko. Nadalje je načelnik priobčil, da se bo klub na željo mestnega in židovskega prebivalstva bavi s spremembo več mestnih volilnih okrajev. Delati se mora tudi na to, da se zagotovi en poljski mandat tudi v Bukovini. Te stvari je klub razpravljal v zaupni seji. Glede poljskega mandata v Bukovini se bo predsedništvo poljskega kluba posvetovalo z drugimi strankami poslanske zbornice.

Volilna reforma v gospodski zbornici.

V dunajskih parlamentarnih krogih pripovedujejo, da je imel cesar namen apelovati na gospodsko zbornico, da bi ista vsprejela volilno reformo nespremenjeno. Od tega namena je pa cesar baje odstopil ter sklenil, da pusti gospodski zbornici v stvari volilne reforme popolnoma svobodno roko. Sedaj se pojavljajo govorice, da nameravajo Madjari v svoji volilni reformi uvesti pluralni sistem in da so pridobili cesarja za to idejo, vsled česar si nista ni ministerski predsednik Beck ni minister za notranje stvari upala v od-

skočila k njej in se jej živo vrgla na prsa.

— Pa kako si došla?

— Pomisli — z Mandičem. On je prišel po svojo Zoro. Tako je povabil tudi mene, naj grem z njim, ko je itak Graneševac tik nas. A meni je bilo težko čakati naslednjega dne. Ah — hvala Bogu, da sem se rešila samostanskih zidov. Joj — Beta — divno smo potovali! Mandič je dal vpreči zvečer — in tako smo se izognili soparici. A kako ti? Zdravo! Oh — ali sem ti lačna. Pri Mandičevih nisem mogla ničesar vzeti — vse zbog želje, da bi bila čim prej pri tebi. Veš kaj! Daj mi sira in sadja — o moja draga — stara, lepa, dobra Beta — in mlado šestnajstletno dekletce je povleklo debelo sestro za seboj v krog.

— Pusti me, ti vraz! Daj, da zbudim dekleta, naj ponesejo stvari gori. Je-li vse tu?

— Nekaj je ostalo pri Mandičevih; — a posteljino in nekatere druge večje stvari — no, da — dobiš o priliki, Mati Agnes mi je obljubila, da bo pazila na vse. Saj se ne jeziš?

— Ah — dete moje, kam misliš? — Torej poskrbim, da najdem kaj, da prigriz-

seku za volilno reformo niti v plenumu izjaviti se proti volilni reformi. Eno je gotovo, ako bi tudi komisija za volilno reformo gospodske zbornice storila take sklepe, usoda volilne reforme se vendar le odloči v plenumu. Na posvetovanju skupin „gospodske zbornice“ je bila navzoča le polovica členov, in zato ni možno proračunati, kak da bo izid glasovanja v zbornici.

Vprašanje zaradi nabave topov v srbski skupščini.

V seji srbske skupščine minolega ponedeljka je ministerski predsednik Pašić odgovoril na interpelacijo nacionalista Ribarca glede nabave novih topov. Pašić je rekel, da postaja v zadnjem času položaj na Balkanu čim dalje bolj zamočan, zato je nujno potrebno, da se srbska armada na novo oboroži.

Spletke proti dinastiji Karagjorgjevičev.

Iz Belegrada poročajo: Znano je, da so inozemski listi priobčili senzacionalno vest, da so se v Belemgradu sestale ugledne osebe na posvetovanje, da bi vrgli s prestola dinastijo Karagjorgjevičev ter postavili na srbsko prestolje člena iz kake evropske vladarske hiše. To vest je priobčil poluradni list „Prager Tagblatt“, a od tod se je razširila po drugih listih. Vest o kaki zaroti proti vladajoči dinastiji je popolnoma izmišljena. — To so brzokone „pobožne želje“ avstrijskih oficijelnih krogov radi fiaska, ki so ga doživeli v Srbiji se svojo nesmiselno politiko. Ali kdo je temu kriv, da je bila avstrijska diplomacija tako neverjetno nerodna? Mari so bili Karagjorgjeviči krivi?!

Vatikan in poljsko vprašanje v Prusiji.

Smrt poznanskega nadškofa Stablewskega utegne tudi sv. Stolico pritegniti v sedanji boj med Poljaki in nemško vlado radi veronauka. Neke vesti iz Rima trdijo celo, da bi mogel nemško-poljski zbor zadobiti za Vatikan celo večjo važnost, nego konflikt s Francijo. Do očitnega spora med Vatikanom in Nemčijo utegne namreč priti ob vprašanju: kdo bo naslednik Stablewskemu? Pruska vlada bo hotela gotovo, da se imenuje kakov Nemec, ki bo podpiral nje barbarično politiko proti Poljakom. Ni si pa možno misliti, da bi Vatikan privolil v to. Dva razloga sta, ki mu branita to. Prvič oziroma na interes verskega pouka; v drugo pa Vatikan gotovo ne bo hotel razjariti poljskega naroda, ki je Rimu udan, kakor malokateri. A imenovanje nadškofa, ki bi hotel pomagati daviti Poljake v Poznanju, bi brez dvoma krvavo zadelo vse Poljake, kjer koli bivajo, in bi izzvalo med njimi viharje ogorčenja. Sedanji rimski politiki se sicer vidi, da bi hotela ostati v dobrih odnosih z nemško vlado, ali tudi spora s Poljaki ne bo hotela riskirati. Zato smo po vsej pravici radovedni, kako se bo politika Vatikana gibal med nemško Seilo in poljsko Karibdo?!

Rusija in Japonska.

Petrograjski list „Novoje Vremja“ javlja, da stavljajo Japonci prevelike zahteve glede pravice do ribarenja na ruskih obalah Tihega Oceana. Ruski minister za vnanje

neš. Tudi kočijaža ne smemo pustiti brez čaše vina. Torej jaz grem — no, ni odšla, ampak je ostala, da si ogleda sestro, po kateri se je spustila luč mesečine.

— Kakor fant si mi — sinko moj — je rekla gospa ljubeznjivo in zadovoljno ter jo je vedno gledala, položivši jej roko okolo pasa. Mesec pa je obseval deklico in bujne jej kodraste lase kostanjeve barve, spletene v močno kito, ki je padala globoko pod pleča. Mesec se je svetlil po rudenih zdravih licih podolgastega veselega obraza, tresel se po stasitem nevisokem životu, zablisnil po nežnih, komaj vzcvelih prslih, sel okolo tankega divnega pasa in se zalil in spustil po gubah poletne svitile obleke, ki je v krasnih nizkih linijah padala do drobnih nožic v črnih nogavicah in izrezanih čreveljčih.

— Torej — ali sem kaj zrasla? — Oh reci — reci — da sem — je prekinila Saša molk ter se glasno zasmejala.

— Živela — pravijo dečko si mi — Saša — Sašica moja! — A sedaj, gori v mojo sobo! Jaz probudim mej tem deklice, da ponesejo stvari, in najdem ti kaj, da založiš.

(Pride še.)

stvari da vsprejme nekatere točke samo iz ljubezni do miru ter da dovoli Japoncem ribariti ob obalah, ne pa v zalivih in rekah, kakor zahtevajo to Japonci. Obče mnenje je, da žrtuje Rusija s tem ne samo svojo nekdajno prevlado na Tihem Oceanu, ampak tudi svoj dosednji ugledni položaj.

Nevaren položaj v Maroku.

Neka brzogovorna vest iz Tangerja pravi, da so se vsi gorski prebivalci odzvali pozivu Raisulija ter izjavili, da se stavijo pod njegovo poveljstvo in da se tudi s silo upro policiji, ki jo nameravajo Francija in Španija osnovati na njih ozemlju. Bande Marrovs so dospele do Zinata, kjer ima Raisuli svoj glavni stan.

Pariski „Tems“ pa javlja iz Tangerja, da je diplomatski zbor imel pri italijanskem diplomatskem zastopniku posvetovanje, na katerem je sklenil odposlati magzenu kolektivno noto, v kateri izjavi, da smatra diplomatski zbor sedanjí položaj v Tangerju kakor neznošljiv in zahteva nujne pomoči.

Dogodki na Ruskem.

Smrtne obsodbe v Sebastopolu.

Iz Sebastopola poročajo od 26. t. m.: V kazenski razpravi proti 270 osebam, ki so se bile vdeležile vojaškega punta, so bili leknar Konrovič in dva vojaka obsojeni na smrt, trije vojaki v dosmrtno ječo, novinar Frencok na izgon v Sibirijo. Drugi so bili obsojeni v različne kazni, 38 jih je bilo oproščenih.

Napad na generala.

V Teodosiji je bil v ponedeljek izvršen atentat z bombo na generala Davidova. Atentat se pa ni posrečil. General je ostal nepoškodovan. Napadalec so pa aretovali. Izjavil je, da je avstrijski podanik, star 22 let, ter da je član odseka južne organizacije socialno-revolucionarne stranke.

Drobne politične vesti.

Deželnozbornske volitve na Moravskem. Iz Brna poročajo, da je katoliško-narodna stranka odklonila kompromisni predlog Mladočehov za volitve v kmečkih občinah in mestnih kurijah.

Izgoni iz Bosne. V nedeljo se je v Beogradu vršil protestni shod srbskih novinarjev, na katerem so protestirali proti izgonu srbskih novinarjev iz Sarajeva. Shoda se je udeležilo nad 1000 oseb. Po shodu so zborovalce priredili obhod po mestu, vendar ni prišlo do nikakih nemirov.

† Nadškof Stablewski. Nadškof poznanski in gneznijski, dr. Florijan Aleksander pl. Stablewski, ki je v nedeljo nenadoma umrl, se je rodil 16. oktobra 1841. Bogoslovja se je učil v Poznaniu in Monakovem. Skozi 16 let je bil član pruske poslaanske zbornice in je pripadal poljski skupini. Leta 1891 je postal nadškof poznanski in gneznijski. Poljaki so zgubili v njem močno oporo v svojem boju proti germanizatoričnim tendencam pruske vlade.

Naslednik nadškofa Stablewskega. Iz Draždan poročajo, da ima mnogo upanja, da postane nadškof v Poznaniu, saški princ Maks, ki je sedaj profesor na katoliškem vseučilišču v Freiburgu. Princ Maks je baje kandidat nemškega cesarja.

Nemški cesar Viljem — propovednik. Minolo nedeljo so protestantje obhajali spomin mrtvih. Tem povodom je cesar Viljem imel na admiralski ladji „Deutschland“ v Kielu službo božjo ter je pred zbranim množtvom propovedal. Cesar je zaključil svoj govor s svarilom, naj bodo mornarji verni do Boga, cesarja in države.

Trozveza bo trajala do 1914. „Hannov. Courier“ ima oficijozno brzojavko, v kateri pravi, da je sedaj gotovo, da bo trozveza trajala do l. 1914.

Odrava smrtne kazni na Francoskem. Iz Pariza poročajo: Komisija za reformo pravosodja se je z osmimi proti dvem glasom izrekla za odpravo smrtne kazni.

Domače vesti.

† Simon Gregorčič.

Pogreb v Libušnjah.

Iz Kobarida poročajo, da je bil spreved pokojnega pesnika Simona Gregorčiča velečasten, povsod se je spreveda udeležilo veliko ljudstva, po vseh župnijah, skozi katere so peljali mrtve ostanke, so zvonili. Velikanski sprevedi so bili izlasti v Kanalu, Tolminu in Kobaridu. Sodelovali so občinski zastopi, sokoli, gasilci, pevska društva itd. Pogreb v Libušnjah se je vršil včeraj dopoldne. In sedaj počiva veliki pesnik v svojem „planinskem raju“, po katerem je v življenju hrepenel.

Imenovanja. Okrajni živinozdravnik na Volovskem Ramiro Cella je imenovan višim živinozdravnikom, okrajni živinozdravnik v Kotoru Rudolf Saxl je imenovan okrajnim

živinozdravnikom v Lošnju in veterinarski asistent pri c. kr. namestništvu v Trstu Peter Pirjevac je imenovan živinozdravnikom v Sežani.

Iz železniške službe. Postajenačelnik na Proseku g. Ferdo Soršak je prestavljen v isti lastnosti na slovensko-nemško mejo na Štajersko v postajo Obrajno (Halbenrain). Postajenačelnikom na Proseku je imenovan g. Drag. Komac.

Župan odstopi? Po mestu se širi govorica, da misli župan, vitez Scipio dr. Sandrinelli podati ostavko vsled izida glasovanja v zadnji seji o prispevkih za cerkvene slavnosti. Koliko je resnice na tem, nam danes ni mogoče kontrolirati. Dejstvo je, da je po omenjenem glasovanju dajal pikirane odgovore ter da je takoj po seji naglo sam odšel iz dvorane, ne da bi se spuščal s kom v kak pogovor.

Sramotno štedenje, ki bi bilo kmalo povzročilo nesrečo. Trgovski uradnik Jurij Giorgapulo, ki je v službi pri trvdki Donnerberg, katera ima svoje urade v ulici della Fabbrica št. 2, je imel predvčerajšnjim dopoldne poslati po neko lesovje v neko zalogo, ki se nahaja v eni ulici na višini nad ulico Tigor. Da prihrani svojemu gospodarju nekoliko kronic, je Giorgapulo, mesto enega ali dveh težakov, najel tri dečke, katerih je najstarejši imel 13 let. Dal je tem dečkom širokolesni voziček ter jih poslal z 22 letnim pisarjem Ljudevitom Mianijem po omenjeno lesovje.

Ko je bil voziček naložen, so šli dečki z vozom, da si skrajšajo pot, kar po ulici Tigor navzdol. Kakor znano, je ulica Tigor jako strma in noben pameten človek bi si ne upal po njej niti s praznim vozom. Dečki so precej časa zadrževali voz, a ko so prišli do vhoda v tamošnje zapore, ga niso mogli več zadržati. Voz je začel leteti navzdol, a nihče mimoidočih si ni upal dečkom na pomoč. Vendar so bili dečki tako spretni, da so odskočili v stran spustivši voz, ki je letel dalje in se slednjič zaletel z vso silo v vrata hiše št. 12. v ulici della Madonna del Mare ter jih močno poškodoval.

Redarji, ki so to videli, so prijavili na policijo ves dogodek. Gospod Giorgapulo je hotel gospodarju prililiti par kron, a povzročil je s tem sramotnim štedenjem, da bo moral gospodar plačati poškodovana vrata in le slepi sreči se ima zahvaliti, da ni odgovoren huje nesreče.

Občinske volitve v Tržiču. V Tržiču (Monfalcone) so se vršile 15. in 16. t. m. občinske volitve. V tretjem razredu je zmagała italijanska stranka samo s 14 glasovi in to vsled velike agitacije in sleparije. To pot so namreč posegle v volilni boj tudi slovenske podobčine, ki spadajo pod Tržič.

Učiteljsko mesto. Mlajše slovenske učitelje opozarjamo na službo podučitelja za slovenščino na c. kr. državni ljudski šoli v Trstu (ulica Fontana), ki je razpisana do 7. decembra t. l. Na c. kr. ministerstvo naslovljeno prošnjo je predpisanim službenim potom uložiti pri c. kr. namestništvu v Trstu. Dokazati je treba izpit učne vsposobljenosti za slovenske ljudske šole in znanje nemščine, to mesto dobi torej lahko vsak slovenski učitelj. Ker nameravajo izvesti tržaški šolski fakulteti, ki imajo svoje središče v društvu „Deutscher Lehrerverein in Triest“ tudi na to mesto spraviti Nemca, ki bi imel sicer izpit iz slovenščine, ne pa zmožnosti za svojo službo in tudi ne srca za naš jezik in našo mladino, zato priporočamo zavednim mlajšim slovenskim učiteljem, naj se potegnejo za to službo z vso vnamo.

Razpisana zdravniška služba. Pri c. kr. primorskem namestništvu je razpisano mesto višega okrajnega zdravnika v VIII. činovnem razredu.

Ne hvali dneva pred večerom! Prejeli smo: Nekdo se je čutil dolžnega pohvaliti tržaške mestne organe, ker so nekoliko uredili ulice ob glavnem, javnem vrtu. Kakor v zahvalo za to pohvalo je dal magistrat odstraniti vodnjak, ki se je nahajal na zgornjem delu ulice Molin grande! Prebivalci imenovane ulice, kakor tudi oni v bližini, morajo sedaj hoditi po vodo — v Škorkljo! Ako se pomisli, da je tam na tisoče prebivalcev, ki nimajo vode ni za sebe in ne za živino, se mora priznati, da mestna gospodarske skrbe za — povišanje raznih davkov, nikakor pa ne za ugodnosti ljudstva! Dokler so vremena lepa še gre. A kaj bo, ko pride burja, led, sneg in druga neurja?! Stanovanci omenjenega okrožja ugrabijo, kaj jim je stori, toda, do kaj konkretnega ne pridejo, ker niso složni. Gotova stvar pa je, da bo tam z dnem prih. 24. avgusta mnogo izseljevanj — kar bodo največ občutili revnejši lastniki hiš!

Zlati poroki obhajajo danes Matija in Urša Sedmak ter Jakob in Marija Tence v Sv. Križu pri Nabrežini.

Otvoritev krajevne železnice Tarnopol—Zbaraž. Krajevna železnica Tarnopol—Zbaraž s postajama Tarnopol in Zbaraž ter s postajališči in nakladišči Szlachince, Lózowa, Kurniki in Iwaszkowce preda se dne 25. listopada 1906 običnemu prometu.

Smrtna kosa. Umrl je včeraj v Leonišču v Ljubljani bivši župnik in duhovniški svetnik v Budanjah pri Vipavi, gosp. Ivan Skvarča.

Hiša — nesreč! Prejeli smo: Nekje tam v Rojanu stoji nova velika in lepa hiša.

V tej hiši je doma (vsaj tako pripovedujejo stanovalka te hiše) — nesreča. Pred par tedni je bilo v tej hiši več tatvin in sicer precej — originalnih. Ne ve se, je-li bil tat, ali tatice, ali je bilo morda oboje, a fakt je, da je bilo v raznih stanovanjih pokradeno. Kava, moka, denarji, zlatina itd., so bili predmeti, ki so ugajali tatinski družbi. Redarstvo je bilo obveščeno, a ni moglo razvozlati tega tatinskega — vprašanja. Da je bil uzmovč (moški, ali ženska), precej originalen, sledi iz tega, da je toliko od denarja, kolikor od blaga vzel le en del, pustivši drugi del nedotaknjen. V eni družini je bilo n. pr. 250 K in več zlatine na kupu; odnešeno pa je bilo le 50 K in par zlatih uhanov — vse drugo je ostalo nedotaknjeno!

Ker so stanovalki oskrbeli nove, boljše ključavnice tako, da uzmovč ne more več v stanovanje — je prišla nad to hišo druga nesreča!

Nekega dne (bilo je pred par tedni) je prišel v hišo nek „brusar“, kateremu se je posrečilo nabrati cel arsenal nožev, škarij in drugih takih predmetov. Da si ta „brusar“ ni imel na sebi predpisane številke, so mu ženske in tudi možje zaupali vse polno kuhinjskih in drugih predmetov! Sedaj vsi ti najvneži čakajo na dotičnega „brusarja“ — liki mala deca — na sv. Miklavža — a zastoj! Brusarja ni in ni!

Povrhu vseh drugih nezgod — je začelo sedaj, v letu 1906, po Kristovem rojstvu, v dotični hiši — strašiti!!!

Ta zadnja nezgoda mora biti resnična, vsaj za tako jo raznašajo razne mlade in stare ženske-stanovalka dotične hiše!

Za resničnost tu navedenega odgovarja pod prisego: — B.

Dve novi razprodaji „Edinosti“ sta se otvorili, in sicer v ulici Piccardi št. 4 in v ulici Ugo Foscolo št. 15.

Opozarjamo čitatelje na današnji oglas „Vinorejskega društva v Dornbergu“, ki priredi prihodnjo nedeljo v Dornbergu vinski razstavo. V nedeljski številki se je namreč v oglas urinila neljuba pomota, da je bilo mesto vinska tiskano živinska razstava.

Dva tramwayska vozova sta trčila skupaj včeraj dopoldne v ulici Commercial, in sicer voz št. 42 mestnega tramwaya proge Rojan-ulica Sette Fontane in voz št. 24 openskega tramwaya. Sicer se pa ni pripetilo nič hudega in ni bil nobeden vozov poškodovan.

Nevaren rogovilež je 19-letni delavec Libero C., stanujoči v ulici dell' Olmo. Predsinočnim, kmalu po 7. uri je bil šel v krčmo Karola Grava, ki je v hiši št. 25 v ulici della Barriera vecchia. Dal si je primesti polič vina in zatem je začel psovati krčmarja in njegovo ženo Marijo. Kmalu je pa pustil psovanje in jima začel groziti. Zgrabil je nek nož in grozil, da ju z istim zabode. Ker so nekateri izmed drugih gostov krčme posegli vmes, je grozil tudi tem. Pri svojem rogoviležu je pa zadel v veliko vratno šipo in jo strl. Slednjič so ga vendar spravili iz krčme. A krčmar je šel na redarstvo stražnico v ulici Giuseppe Parini in tam prijavil dogodek.

A par ur pozneje, namreč ob 10. uri in pol je prišel Libero C. zopet v isto krčmo. Zopet je z nožem v roki grozil vsem, ki so bili v krčmi. A to mu se ni bilo dovolj: razbil je vse, kar je dosegel: kupice, steklenice, solnice in drugo. Krčmar Grava je šel še enkrat na stražnico in to pot je šel z njim v krčmo redar, ki je rogovileža aretoval in ga tiral na stražnico, kjer so ga vzeli na zapisnik in ga potem odvedli v zapore.

Samomor. 19-letna služkinja Terezija Peressini, ki je služila pri družini Pacifico v I. nadstropju hiše št. 40 v ulici dell' Acquedotto, je včeraj v jutro ob 7. uri in pol spila precejšnjo množino karbolne kisline. Ko je kmalu za tem gospa Pacifico prišla na sled njenemu blaznemu početju, je dala nemudoma pozvati na pomoč zdravnika se zdravniške postaje, a ko je ta prišel k njej, je bila nesrečnica že mrtva.

Truplo nesrečne mladenke je bilo prenešeno v mrtvašnico pri sv. Justu. Vzrok tega samomora se pripisuje nesrečni ljubezni.

Poskus samomora. 37-letna Alojzija Ladovic, stanujoča v hiši št. 98 na hribu pri sv. Alojziju, je včeraj popoldne spila nekoliko karbolne kisline. Pozvan je bil k njej zdravnik se zdravniške postaje, ki jej je dal nek protistrup in je s tem spravil iz nevarnosti, ker je bila pila namreč le malo rečenega strupa. Hotela je v smrt, ker se je bila sprla z domačimi.

Koledar in vreme. Danes: Sostan; Krajmir; Lelija. — Jutri: Saturnin, mučenec; Skoromir; Kaptislava. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 16.° Celsius. — Vreme včeraj: deloma oblačno.

Društvene vesti in zabave.

„Dramatično društvo“ uprizori v nedeljo dne 2. decembra t. l. v gledališčni dvorani „Narodnega doma“ noviteto „Ugrabljene Sabinke“, burka v 4 dejanjih. Začetek ob 8. uri zvečer.

Pevsko društvo „Kolo“ v Trstu nazznanja vsem svojim gg. pevcem in pevkom da se bo d a n e s ob 8. uri zvečer vršila pevska vaja za mešan zbor. Ker se bliža dan koncerta, so gg. pevci in pevke napro-

šeni, da se polnoštevilno vdeležijo pevske vaje.

„Kmetijska družba za Trst in okolico“ vabi vse svoje člane na svoj X. redni občni zbor, ki bo v nedeljo 9. decembra t. l. ob 9 in pol uri predp. v Sokolovi dvorani v prostorih „Narodnega doma“ v Trstu s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika in predložitev društv. računov za leto 1905. 4. Volitev predsednika, 6. odbornikov in dveh pregledovalcev računov. 5. Slučajnosti. 6. Razdelitev nagrad za nasade novih vinogradov.

Op. V slučaju nesklepnosti zaradi nezadostnega števila navzočih udov, se bo obdrževal ob 10, in pol uri predp. istega dne drugi občni zbor, na katerem se bo veljavni sklepalo z vsakim številom udeležencev.

Podružnica zveze pekovskih delavcev v Trstu priredi javni društveni shod v četrtek, dne 29. t. m. ob 10. uri jutraj v dvorani delavskega doma, ulica Boschetto št. 5, I. nadst. z nastopnim dnevnim redom: 1. Demisija odbora pekovske zadruge. 2. Protest proti zahtevi povišanja števila vajencev. 3. Predlogi in sklepi.

Akad. tehnično društvo „Tabor“ v Gradcu bo imelo d a n e s 28. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih restavracije „Zum Bier-Jokl“ žalno zborovanje povodom smrti pesnika Simona Gregorčiča. Slovenski gostje dobro došli.

Zabavno, podporno in izobraževalno društvo „Zvezda“ na Dunaju, XVIII., Herbeckstrasse št. 96 vabi na zabavni večer, ki ga priredi v nedeljo, dne 2. decembra 1906 v restavraciji E. Schwarz (prej Matalloni) L. Auerspergstrasse št. 6 (oziroma I. Doblhoffgasse št. 9). Začetek ob 7. uri zvečer. Prijatelji društva dobro došli!

Prihodnji zabavni večer ter ob enem redni občni zbor bo v nedeljo, dne 6. januarja 1907 v istih prostorih.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: „Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov“ s sedežem v Gorici.

Darovi.

V proslavo spomina pok. pesnika Simona Gregorčiča so darovali za moško podružnico sv. Cirila in Metodija v Trstu nadalje sledeči gg.: Srečko Bartel in Josip Ulčakar po 2 K, Vinko Candolini 4 K in dr. Konrad Vodušek 10 K, prej skazanih 100 K skupaj 118 K.

Letošnje knjige Mohorjeve družbe.

Pred par leti je Mohorjeva družba pomnožno glasila v svet, da je število nje udov doseglo 88.000! Z nekako samozavestjo se je v družbinem izveščju prorokovalo, da za dve ali tri leta zraste število členov na 100.000! Zaželjena leta, ki so imela družbine člene tako razmnožiti so prišla in odšla, ali vodstveno prerokovanje se ni izpolnilo! Naopak: število družbinih udov od leta do leta pada! Kaj je temu vzrok? Deloma je že resnica, da med široke mase vedno bolj prodira časopisje, s čemer je postala potreba Mohorjevi knjig manj občutna, ali glavni vzrok leži v tem, ker vodstvo družbe nekako suvereno prezira načelo: ex tempore, pro tempore et cum tempore! Odkar družba obstaja, je skoro že vsako leto izdala kak molitvenik! To je vendar le „des Guten zuviel!“ Kaj res mislite, da ima ljudstvo tako naslado v molitvenikih? Koliko kmečkih hiš poznam, kjer leže Mohorjevi molitveniki nerazrezani po policah! Naše ljudstvo hrepeni po leposlovju, to mu dajte, ako hočete število členov povzdigniti na 100.000! Knjiga izvrši vendar samo takrat svojo misijo, ako mnogo čitajo! Družba naj bo prepričana, da si se svojimi molitveniki nikdar ne poveča števila členov! Govoril sem z duhovniki, ki so izražali mnenje, da za sedaj bi bilo že molitvenikov dovolj!

„Več Stritarja!“ naj bi bila deviza družbe. „Lešniki“ so jasen kristal v naši literaturi za mladino, ki je izvzema Kristofa Smida in dr. še precej uboga. Vrlo zanimiva je pojava, da se je Stritar na stara leta popolnoma posvetil mladini. Upamo da se še ne poslavlja od nas, kakor zatrjuje na koncu svojega dela.

Lavtižarjeva knjiga bo morda deloma dosegala svoj namen, da bo namreč ugajala čitateljem; vzlic temu moramo nje vrednost položiti na kritično tehtnico. Priznavamo pisatelju, da rad potuje in z dobičkom potuje, ali take stvari bi se dale pisati vse drugače. Smeh me posilja, ko se spominjam njegove knjige „Pri Jugoslovanih“, ki jo je izdala Matica. Na nekem mestu našteva na 4 straneh vse črnogorske vršace in rastline, seveda prida hribov tudi visočino. Mestoma pa si je izposojal pri Baedekerju in drugih takih Reiseführerjih. Saj Meško tudi piše potopise, ali kakšna razlika med Meškovimi in Lavtižarjevimi! Lavtižar misli, da potopis ne velja in ni popolen, ako ne opiše prav vsakega kottička. Pri tem seveda hodi na posodo k raznim „Reiseführerjem“ in opisuje mnogo stvari, ki jih niti videl ni! Njegov potopis je koleder in molitvenik ob enem! Češke razmere so mu popolnoma neznan! Manjka mu zgodovinskega znanja za kritikovanje dob kakor je bila Husova! Da je g. Lavtižar poprej prečital Palackega ali Fleishhansa,

drugače bi moral soditi, kakor rečeno: preveč Baedekerja je v tem potopisu. Toliko s kritične strani. Ako pa knjigo sodimo po uspehu, moramo vsakogar priznati, da je dosegla svoj namen. Narod jo bo rad čital. Oprema je prav okusna in tudi število slik je obilno. Pri bodočih takih izdajah naj družba upotrebi malo več klišee! Saj stroški niso toliko večji in slike se bodo mnogo boljše reprezentirale. Knjigo moramo pohvaliti že zaradi tega, ker nas seznanja s Poljaki, ki so nam še danes popolnoma nepoznani. In vendar je to narod z izrazito individualnostjo, bogato literaturo in sijajno prošlostjo. Naša akademična mladina naj bi šla tudi v Lvov! — Dasi Lavtizarjev spis zasluži ostre kritike, ali celotno ga moramo pohvaliti, ker ljudstvu bo brezdomno ugajal in s tem je dosežen namen. Lavtizar je dosti bister opazovatelj, samo naj pusti kakor duhovnik tendencioznost in naj si ne hodi izposojevati k Baedekerju. In napiše nam lahko še mnogo lepega.

Ivana Laha vidimo prvič med sotrudniki Mohorjeve družbe in ga navdušeno pozdravljamo. Da je še Jurčič živ, nazval bi Laha „alter ego“. Lah še ni, kar nam je bil Jurčič, ali kdor zasluži njegovo literarno delovanje, mora priznati, da se Lah pravkar kristalizuje in za par let morda stopi pred občinstvo kakor popolnoma individualen, vsestransko izklesan romančier! In to je za našo književnost neprecenljiva pridobitev. Lah ne hodi po poteh mladih modernistov, on se giblje med staro družbo in starimi hišami. Se svojimi „Uporniki“ nam je podal dokaz, da naša zgodovina še ni tako izčrpana, kakor jadicuje večina naših pisateljev, da leži v njej še marsikak nevzdigljen zaklad. Seveda ne moremo priznati Lahovim „Upornikom“ dovršene popolnosti; tu pa tam so tehnične slabosti; ali pisatelj se kristalizuje in vsled tega se še jako spolni in že danes je eden najboljših romanopiscev. G. pisatelj naj tudi nadalje zajema iz domače zgodovine! Na vodstvu Mohorjeve družbe pa je, da si tako odličnega sotrudnika kakor je Lah ohrani, ne samo ohrani; naj si ga tudi vzgoji! Vsi naši romanopisci so bili kruho-horci, od Jurčiča pa do danes. Mohorjeva družba naj omogoči g. Lahu ugodno materialno stanje ter naj mu da kakšno potovalno stipendijo, kakor to delajo češke književne družbe. S tem bi se pisatelj duševni horizont neizmerno razširil in družba bi si pridobila vsestransko svetovno izobraženega sotrudnika! Mislim, da bi družba lahko storila to; saj se govori, da ima nad 1 milijon premoženja in nepremičnega imetja. Mohorjeva družba brani svoj premočni kapital v bančinah. Koliko koristnega bi se lahko s tem storilo slovenski stvari na Koroškem, ako bi se ta kapital dal v obrt, kjer bi se dvakratno obrestoval. Notorično znana stvar je, da razpolaga Mohorjeva družba z ogromnim kapitalom, ali vse to je mrtev stvar ker se ga ne obrestuje tako kakor bi bilo v korist družbi in narodu. (Zvršetek pride.)

Razne vesti.

* **Železniški vozovi za pijance** so najnovejša iznajdba, ki se uvaja na Angležkem. Na Angležkem je namreč zabranjeno pijancem, da se vozijo v rednih vlakih, zato so za take ljudi, ki so pregloboko pogledali v kupico, uveli posebne vlake. Ti posebni vlaki odhajajo navadno po dovršenih slavnostih, da pijane potovalce odvedejo na njihov dom.

* **Pomanjkanje železniških vagonov** na Ogrskem. Nedavno so se ogrske trgovinske in obrtne zbornice pritožile na ministerstvo za trgovino, da primanjkuje tovornih železniških voz. Minister Košut je sedaj odgovoril, da je ukazal napraviti 1900 novih vozov, čim je prevzel posle ministerstva za trgovino.

* **Ustrelil soprogo.** V Budimpešti je agent Emil Spitzer ustrelil svojo soprogo, katero je zasačil v družbi z nekim ritmojstrom. Ob mrtvi ženski sta se moža pretepla do krvi.

* **Veliki vojvoda Luksemburški** je obolel na smrt.

* **Avtomobilne železnice v Italiji.** Italijansko ministerstvo za železnice nagradi vsa italijanska avtomobilna društva, ki bodo na avtomobilnih progah vozila osebe in blago. Ta inicijativa je dobro uspela. Že danes je 120 prošelj za koncesijo, a za 6000 kilometrov dolge avtomobilne proge. Vlada bi morala izplačati nagrad v znesku 2,400.000 lir, ako bi hotela vzeti v obzir vse koncesije. Toda bodoči proračun dovoljuje za te koncesije le 100.000 lir, a naknadno bo zbornica dovolila še 300.000 lir.

* **Mož in žena obsojena na smrt.** Pred porotnim sodiščem v Tarnopolu sta bila te dni obsojena na smrt lekarniški delavec Salevič in njegova žena, ker sta zastupila roditelje Salicieve žene, da sta se tako polastila zapuščine.

* **Kazenska razprava proti „Köpniškemu stotniku“**, čevljarju Vogtu, prične, kakor javljajo iz Berolina prihodnjo soboto.

Brzobjavne vesti.

Avstro-ogrsko carinska in trgovinska konferenca.

DUNAJ 27. Danes je v trgovinskem ministerstvu pričela avstro-ogrsko carinska in trgovinska konferenca v svrhu sestave na-

tančnega navodila za carinske oblasti. Imenovan je pododbor, da reši podrobna vprašanja. Isti bo imel svojo sejo popoldne; jutri se bo posvetovanje nadaljevalo.

Shod delavcev radi draginje mesa.

DUNAJ 27. Neka lokalna korespondenca poroča, da se je sinoči vršil shod, katerega se je vdeležilo več tisoč delavcev. Na dnevnem redu je bilo vprašanje radi mesa. Poročevalci so priobčili, da bo prihodnje nedeljo velika manifestacija delavstva. Shod je vsprejel resolucijo, v kateri se zahteva otvoritev mej za uvoz živine.

Deželnozborske volitve na Moravskem.

BRNO 27. O ožjih deželno-zborskih volitvah, ki so se vršile danes, so doslej znani nastopni izidi: v Prostějovu je bil izvoljen Čeh agrarec Dostal; v Kustadtu je bil izvoljen samostojni kandidat Čeh Vencl.

Cesar Viljem.

BEROLIN 27. Cesar Viljem, ki je danes popoldne iz Kiela odpotoval v Berlin, se je za danes zvečer napovedal pri državnem kancelarju.

Italijanska zbornica.

RIM 27. Zbornica je pričela danes zopet svoje delovanje. Podpredsednik je prečital pismo predsednika Bianchieri-ja, v katerem mu sporoča, da polaga svojo predsedniško čast, ker je imenovan velikim tajnikom reda sv. Mavricija in Lazarja. Na predlog ministerskega predsednika Giolitti-ja je zbornica enoglasno izjavila, da ne vzame na znanje odstopa Bianchieri-ja.

Italijanski senat.

RIM 27. V senatu je minister za industrijo in poljedelstvo predložil zakonski načrt glede tedenskega počitka.

Rusija.

PEROGRAD 27. Ministerstvo za javno prosveto je predložilo v ministerskem svetu program o novih zakonskih načrtih. Po tem pridejo početkom zasedanja dume v razpravo nastopna vprašanja: uvedenje splošnega elementarnega pouka, sprememba nekaterih zakonov glede učiteljskih seminarjev in pravil ter proračunov za vseučilišče in druge visoke šole.

VARŠAVA 27. V minoli noči je odšel transport 299 političnih izgnancev in sicer deloma proti severu, deloma proti vzhodu Rusije.

VARŠAVA 27. Tukaj so odkrili centralno organizacijo socijalno-demokratske revolucionarne stranke. Členi organizacije so bili aretovani.

Trgovina.

Borzna poročila dne 28. novembra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.12 $\frac{1}{2}$ — 19.15 $\frac{1}{2}$, angleška lire K — do —, London kratak termin K 240.95 — 241.25
 Francija K 95.40 — 95.60, Italija K 95.52 — 95.70
 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.45 — 117.65, nemški bankovci K —, —
 avstrijska enotna renta K 98.95 — 99.25, ogrska krona renta K 95.35 — 95.65, italijanska renta K —, —, kreditne akcije K 685.75 — 687.75, državne železnice K 677 — 679 — Lombardi K 176 — 178 — Lloydove akcije K 780 — 789 — Srečke — Tisa K 331.75 — 335.75, Kredit K 496 — do 483, Bodenredit 1880 K 302 — 310, Bodenredit 1889 K 302 — 310, Turške K 160 — do 162, Srbske — do —

Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.30	110.25
„ srebri	100.35	100.30
Avstrijska renta v zlatu	117.60	117.60
„ v kronah 4 $\frac{1}{2}$	99.10	99.10
Avst. investicijska renta 3 $\frac{1}{2}$	89.70	89.70
Ogrska renta v zlatu 4 $\frac{1}{2}$	114.10	114.10
„ v kronah 4 $\frac{1}{2}$	95.50	95.50
„ 3 $\frac{1}{2}$	84.75	84.75
Akcije nacionalne banke	1777 —	1777 —
Kreditne akcije	681.50	681.75
London, 10 Lstr.	240.97 $\frac{1}{2}$	241 —
100 državnih mark	117.60	117.60
20 mark	23.48	23.50
20 frankov	19.14	19.15
100 ital. lir	95.60	95.60
Cesarški cekini	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.

Pariz: (Sklep). — Francoska renta 95.85, italijanska renta —, španski exterior 95.17, akcije otomanske banke 681 —, Menjice na London 252.60.

Pariz: (Sklep) Avstrijske državne železnice —, Lombardi —, unificirana turška renta 94.65, avstrijska zlatna renta 99.40, ogrska 4½ zlatna renta 97.15, Landerbank 483 —, turške srečke 151.50, parizka banka 16.57, italijanske meridionalne akcije 788 —, akcije Rio Tinto 19.33, Trdna.

London: (Sklep) Konsolidiran dolg 86¹¹/₁₆, srebro 32.—, Lombardi 7.—, španska renta 94¹/₂, italijanska renta 102¹/₂, tržni diskont 5¹/₂, menjice na Dunaju 24.43, Mirna.

Tržna poročila 26. novembra.

Budimpešta. Pšenica za april K 14.96 do K 14.97, rž za april K 13.32 do 13.34, oves za april od K 15.40 do 15.42, koruza za maj 10.46 do 10.48.

Pšenica: ponudbe in povpraševanje srednje, tendenca ugodnejša. Prodaja: 25.000 met. vzdržano druga žita nespremenjeno. — Vreme: lepo.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tekoči mesec 43.—, za marec 43¹/₂. Stalno.

New-York. Kava Rio za bodoče dobave Stalno, nespremenjeno, do 5 stotink nižje. Prodaja 2.000 vreč.

London. Sladkor iz repe surov, 4 8¹¹/₁₆ Sh. Stalno

Pariz. Rž za tekoči mesec 17.65, za december 17.75, za jan.-april 17.75, marec-junij 17.75 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.15, za december 23.20, za januar-april 23.40, za marec-junij 23.40 (mirno). — Moka za tekoči mesec 31.95 za december 30.45, za januar-april 32.35, za marec-junij 30.40 (mirno). — Repično olje za tekoči mesec

86 1/2, za december. 87 —, jan.-april 82 3/4, za maj-avgust 70.50, (mirno). Spirit — tekoči mesec 41 1/2, za mesec december 41 1/2, za januar-april 43 —, za maj-avgust 44 1/2, (mirno). — Sladkor surov 88 1/2, usn. nov 24 1/2 — 24 1/2, (mirno), bel za tekoči mesec 27 1/2, za december. 27 1/2, za januar-april 28 —, za marec-junij 28 1/2, (mirno), rafiniran 58.50 — 59 —. — Vreme: megla.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tessa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIZZA ROSARIO (šolsko postopje).

Gone, da se ni bati nobene konkurence.

Sprajemo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Moževan cenik brezplačno in franco

Trgovina z manufakturnim blagom

Rossit & Kaucich

Nasledniki Luigi Riecl-ja

Trst - ulica Malcanton št. 10 - Trst

Za zimsko letno dobo

v dobi se po najnižjih cenah:

Blago gladko za gospe od nvč. 60 napre

ribeln 90

Fustanji zamestni novi vzorci 20

„ s kriznim tkanjem n. 28

„ navadni novi vzorci 20

„ mešani 22

VELIKANSKA ZALOGA

maj, nogovic, volnenih rnt, flanelnih šalov, volnenih in svilenih prevz.

Trgovina z manufakturnim blagom

Rossit & Kaucich

Nasledniki Luigi Riecl-ja

Trst - ulica Malcanton št. 10 - Trst

Za božične praznike

— in —

ново leto!

VELIKA ZALOGA

zlatih, srebrnih in kovinskih ur, veri-žic vsake vrste. —

Regulatorji in budilke najuglednejih švicarskih tovarn.

Prodaja in zamenjave z rabljenimi predmeti.

Popravlja po nizkih cenah s poroštvom.

Carlo Cavesso, urar

TRST, Corso št. 19.

Svoji k svojim! TELEFON 1464 Svoji k svojim!

M. Stoppar v Trstu

TRST, ulica S. Giacomo št. 7 (Corso) FILIJALKA: ulica Giuseppe Caprin št. 9

priporoča svojo novo

preurejeno pekarno in sladničarno

Prodaja vsakovrstne sladčice, mandolato, mostardo, konfektore, kolače itd. itd.

Tu- in inozemska vina v buteljkah. — Vse naročbe prosto na dom.

NOVA PRODAJALNA

EDOARDO SCHAMBIK

XXXXXX Borzni trg. št. 8 XXXXXX

ZELO BOGATA IZBERA

umetnih bronastih predmetov keramike, ki-nežkega srebra, igrač, dragotin, predmetov iz kože, predmetov za potovanje, pahljač itd.

Velika zaloga krasnih nagizdnih predmetov primernih za darove.

Trdne zelo nizke cene.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5.

KATALOGI BREZPLAČNO.

UMETNI ZOBJE

z nebnim obokom ali brez njega

Plombiranje zobov

Spopolnjen zistem.

Delo največje točnosti.

Izdiranje zobov brez vsake bolečine

v novem zobarskem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Juscher

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Antonio Alberti

Izdoločanje in barvanje kožuhovine

Trst, ulica Poniziana 656

Prevzema naročbe in vsako popraviljanje

Čisti in pere vsako vrst kožuhovine.

Na zahtevo prihaja tudi na dom.

Josip Oppenheim

švicarski kronometer in urar

priporoča svojo bogato opranljeno z logo

pravih švicarskih ur

najfineje kakovosti iz najznamenitejših tovarn

VELIKA IZBERA

modernih hišnih ur po zelo nizkih cenah)

Specialist v popraviljanju prav malih ur za gospe in starih hišnih ur.

ulica della Barriera vecchia 35 (nova palača.

Govori se tudi slovensko.

VABILO

na

Vinski semenj

v DORNBERGU

Dne 2. decembra t. l. od 9. zj. do 7. zveč.

RAZSTAVLJENA BODO:

izvrstna bela in črna vina, katera se po zmernih cenah prodajo.

Na semnju bo na razpolago kupcem poseben strokovnjaški odbor, ki bo, na zahtevo, ocenjeval vina. Za pristnost razstavljenih vin jamči županstvo in vinorejsko društvo.

Pridite kupei in prijatelji rujnega vipavca in napolnite si svoje zaloge.

„Vinorejsko društvo“ v Dornbergu

Županstvo v Dornbergu.

Svoji k svojim! TELEFON 1464 Svoji k svojim!

M. Stoppar v Trstu

TRST, ulica S. Giacomo št. 7 (Corso) FILIJALKA: ulica Giuseppe Caprin št. 9

priporoča svojo novo

preurejeno pekarno in sladničarno

Prodaja vsakovrstne sladčice, mandolato, mostardo, konfektore, kolače itd. itd.

Tu- in inozemska vina v buteljkah. — Vse naročbe prosto na dom.

HOTEL BALKAN70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Cene zmerne Počkaj & Högl**HOTEL BALKAN****MALI OGLASI.**

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besede; nastotiskarne besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta piše naroči kak »MALI OGLAS«, naj pošlje denar v naprej, kar drugače ne bo njegov oglaš objavljen če ni oseba poznana Upravi lista.

Tarifa je natisnjena na čelu »MALIH OGLASOV« in vsako »hko preračuni, koliko mu je plačati a tem, da prešteje besede. Oglase treba natisniti na »INSERATNI ODDELEK« »Edinosti«. Na vračanje potem pisem bo dajal »INSERATNI ODDELEK« informacije edino le, če bo pisemu priložena znamka za odgovor.

Mož dvaintridesetih let ki je zvršil kadetno, poljedelsko in pred nekolicimi tedni trgovsko šolo s odliko, išče posla. — A. T r o b e c, Sv. Ivan — Trst 1279

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva Andrej Jug — Trst, ulica sv. Lucije št. 18 (za deželni sodiščem). Cene brez konkurence. — Švoji k svojim!

Vinogradniki kupite jako lepe cepljene trte vsake vrste po nizki ceni, dokler jih je še kaj. Cenik na zahtevo. — F o r e i c & P i p a n — Komen-Preseje. 1188

Išče se v zakup ali za spopolnino malo posredstvo (mandrija). Ponudbe na »Inseratni oddelek Edinosti« pod »Mandrija«. 1355

Pohištvo svetlo ali temno, se prodaja; polne sobe in posamezni komadi. Izbera stolice. Cene, da se ni bati tekmovanja. Ulica Torrente 34, A. Gullich. 451

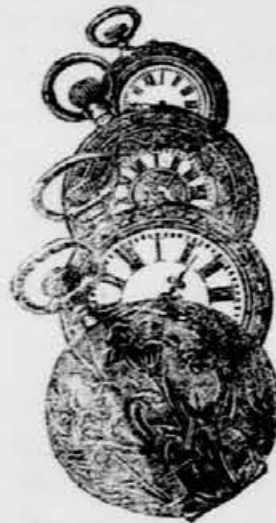
Stanovanje (2 sobi, sobico, kuhinjo, vodo plin) iščem ne daleč od kavarne Fabris. 1455

Velika meblirana soba z dvema okni, odda se takoj stalnemu gospodu. Via Valdirivo št. 8, III. levo. 1379

Vsako zobobol, vsako neprijetno sapo ust odstranjuje hitro in trajno balzamično-eterična voda za usta, čističa istočasno zobe, osvežujoča zobno meso, učvrščujoča in zabranjujoča votlost zob. 1 stekleničica 40 nov., a pošto 20 nč. omot. Dobiva se samo v lekarni **FRAXMARER** (A. J. due mori) TRST, Municipalna palača. Telefon št. 72. — — — — —

Zahtevajte brezplačno pošiljatev mojega ilustrovanega cenika z nad 1000 podobami. Jamstvo za več let. Vsako nepokvarjeno blago vzame se nazaj v popolnem znesku.

Risbe pol naravne velikosti.

- Št. 365
Srebrna remontoir-ura za dame fl 3-50
- Št. 322
Srebrna remontoir-ura za gospode fl 3-50
- Št. 337
Srebrna Anker-ura 15 kamnov fl 7-—, dvojno pokr. fl 6-50.
- Št. 344
Srebrna Anker-ura dvojno pokrovo, 15 kamnov, posebno močna fl 7 do 9-50.

ANTON KIFFMANN Največja tovarna za ure, zlato in srebrno blago. Izvoz v vse dežele. — MARIBOR T. 2 (Štajersko)

Zaloga razglednic Trsta

tudi umetniških; novosti prihajajo vsak dan. Edina zaloga sušilnika

*** **BÜRO** ***

komad 30 stot., prodajalcem popust.

Kdor mi pošlje 60 stot., pošljem 2 kom. **BÜRO** poštne prosto. — Prodajalica papirja

VITTORIO MORPURGO, Trst
Via della Borsa št. 2

Nova prodajalnica

Romolo Perini

zlatar in draguljar

TRST, ulica del Rivo št. 26, TRST sprejema poprave, kupuje zlato,

== srebro in juvele. ==

Popravlja ure z jamstvom.

OGLAS.

V bogatej zalogi pohištva
Em. Ehrenfreund

(prej Jost)

ulica Nuova 24 (prilijče)

daja nove in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

Posojila daje Otto Kiensch Berlin, Schönhauser Allee 123. (Priloge je znamko za odgovor.) Stroški bodo odbiti od posojila. Nikakih predplačil.

Vsaka šivilja

ali družina, naj takoj naroči ter poskusi le 3 mesece **MODELBLATT GENRE PARISJEN**. Najboljši in najcenejši list v barvni izdaji z 60 slikami v vsakem jeziku. — Natančna pojasnila v dveh ureznih polah: **Administracija Genre Parisien — Trient.**

Liniment Capsici C.

nadomestek za

Anker-Pain-Expeller

Pri nakupovanju tega priznanega najizvirnejšega, boljublačujočega mazila, ki se dobi v vsi lekarnah

naj se vedno pazi na znamko »SIDRO«.

Lekarna

dr. RICHTERJA

v PRAGU.

Podpirajmo

Dijaško

podporno

društvo

v TRSTU

Guerino Marcon

ulica Tivarnella št. 3.

Priporoča svojo zalogo oglja in drv ki je vedno preskrbljena z najboljšim kranjskim blagom. Prodaja na debelo in drobno. **Pošiljanje na dom.** Telefon št. 1664.

V dobroznani prodajalnici jestvin in kolonijal

Petra Peternel

v ulici Giulia št. 76

je vdobiti vsakovrstne jestvine, kakor: kavo, riž, testenine (napeljske), sladkor, turšeno in belo moko, naravno maslo, sveče milo, jedilno olje prve vrste. — **Blago vedno sveže.**

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase in v obče kakoršne koli vrste oglasov sprejema »Inseratni oddelek« v ulici Giorgio Galati št. 18 (Narodni dom) polnadstropje, levo. Urad je odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. pop. Po noči se sprejema v »Tiskarni Edinosti«.

Zaloga ovsa in klaje

Prodaja tudi koruzno perje za postelje.

M. ud. ZERQUENIK

ulica Luigi da Palestrina 2 (ogel ul. Coroneo)

Golonus „Block-Koledar“ za trgati

za leto 1907 pošilja največja avstrij. tovarna koledarjev

J. L. BAYER v Kolinu in Pragi.

Trst — Austro - Americana — New-York

Anonimno parobrodno društvo.

Edino domače društvo za promet blaga in potnikov med Trstom in New-Yorkom ter med

Trstom in vsemi glavnimi lukami Amerike

z najmodernejšimi parniki, ki so večim delom zgradjeni navlaš

za prevažanje izseljencev.

V Trstu dobivajo potniki pred odhodom parnikov hrano in stanovanje v novozgrajenem hotelu: »PENSION-AUSTRO-AMERICANA«.

Is TRSTA odhajajo parniki vsakih 8 dni. — Brzi in elegantni novi parnik

Francesca

odpotoje v NEW-YORK dne 1. decembra t. l.

Cene jako nizke.

Za natančnejša navodila treba se je obrniti na upravo društva: Trst, ul. Molin piccolo 2

V pripravljavnicel

za izpit vojaškega dobrovoljstva

pod ravnanstvom prof. RICHARDA MICKS. — Trst, ulica delle Poste 10

je pričel toliko generalni tečaj za tiste mladeniče, ki so dovršili 16. leto starosti ter hočejo napraviti izpit v prihodnjem mesecu juniju, kolikor nagli tečaj za mladeniče, ki pridejo na novačenje prihodnji mesec marec in ki morajo napraviti izpit v februarju, da ne izgube pravice do dobrovoljstva. — Šola zamore pokazati na stotine potrjenih kandidatov. — Naučni jezik italijanski in nemški.

Barvarnica

pralnica in čistilnica na suho

(s parnim strojem)

za obleko brez razdiranja, blago, pohištvo

preginjala itd., kakor tudi dežnike

TRST — ulica Farneto št. 11 — TRST

Albin Boegan

O priliki plesov se izvrši najhitreje.

Preginjala se lika po 20 nov. komad.

Zaloga dalmatinskih vin

lastni pridelek v Kuni pri Trpanja

Marko Orhanović

Trst — via della Sanità št. 18

Prodaja na debelo:

v sodčkih, damižanah in steklenicah.

== **Pristno olje.** ==

Ces. kralj. priv.

Občna Zavarovalnica

(Assicurazioni generali) v TRSTU

(Društvo ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnilo svoje delovanje na vse veje zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti požaru, zavarovanje na morju in po kopnem odposlanega biaga in zavarovanje na življenje.

Stanje društva dne 31. dec. 1905:

Društvena glavnica in rezerva

dne 31. decembra 1905. K 270,052.078.64

Glavnica za zavarovanje življenja

do 31. decembra 1905. 771,879.007.54

Plačana povračila:

a) v letu 1905. 30,285.711.02

b) od začetka društva do 31.

decembra 1905. 827,976.227.40

Stalni računi, zbiraj dosedaj plačanih odškodovanj tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančna pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva Via della Stazione št. 8881 (v lastnej hiši).

Velika zaloga istrijskega in dalmatinskega vina, belega in črnega iz najboljših klet, marsala I. vrste na debelo in drobno Pošilja na dom brezplačno vsako količino, izven Trsta franko postaja Trst po konkurenčnih cenah. **Ul. Giov. Boccaccio 11 FRATELLI de GIOIA, Trst**

TVRDKA

Emilio Segrè

je otvorila novo zalogo koroškega lesa

v ulici Antonio Caccia št. 17 (ex Androna del Moro)

— KONKURENČNE CENE. —

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije vdove Salarini

Ponte della Fabra 2 ul. Poste Nuove 5 (vokal Torrente). „Alla Città di Londra“

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške, dečke, kostumi za otroke. Površniki, močne jope, kožuh in raznih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tirolski loden. Nepremičljivi plašči (pristni angški). **Specijaliteta:** blago tu- in inozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah

Slovinci!

lastniki krcm, gostiln, hiš in stanovanj, kupujte

mrežice in druge predmete

za plinovo razsvetljavo v prodajalnici o o o o o o

Ermano Cattelan

Trst, ulica Acquedotto št. 10 Trst

kjer najdete najprimerneje cene in trpežno blago.

Andrej Rudeš, mizar

in izdelovalec pohištva

ulica Ireneo della croce 4, in ulica Scussa 8

Ima vedno v zalogi zakonske in obedovalne sobe najfinjše in tldo delane v lastni delalnici.

Posebna izbira kuhinjske opreme.

Specijaliteta: OMARE-LEDENICE

Sprejemlje kakoršne-koli naročilo za tu in za zunaj, kakor tudi poprave.

Podpisani sem v ulici Lazzaretto vecchio št. 13 (na voglu ulice San Giorgio) otvoril

ZALOGO VINA

za domačo rabo, pridelek iz mojih vinogradov v Bolu (etok Bradi) in ga prodajam v sodčkih in steklenicah. Ze nam kraj Van zagotavlja, da je **kakovost najboljša**. Da zamore razpoložiti odjemalec in jameti za pristno vino, sem sklenil, da ga dobavim v originalnih sodčkih naravnost iz mojih klet v Bolu in da ga tako razpoložim tudi na stanovanja.

Za krcmarje in gostilničarje primerne cene.

V nadi, da me počastite z Vašo naročbo beležim se naj udaneje

IVAN CVITANIČ.

Fran Kociančič, Trst

Via Campanile št. 11 (P. Ponterosso)

Naznanjam vsem slovenskim družinam in kuharicam, da sem prevzel

Veliko trgovino jestvin

z mešanim blagom

blago prve vrste po jako nizki ceni.

Pošiljam blago tudi od 5 kg naprej na deželo po povzetju ter se priporočam za mnogobrojni obisk.

FRANCESCO S. DONATI

elektrotehnik

TRST, ulica dell' Acquedotto št. 25

Autorizovana elektrotehnična delavnica s pridelo

mehanično delalnico

Sprejema vseljavno električne razsvetljave, zvoncev, telefonov, strelododov, kakor tudi mehanična dela, ki so v zvezi z elektrotehniko, kakor poprave dinamičnih motorjev in precizne avstrijske kakoršnega si bodi sistema.

Cene jako zmerne in izvršitev popolna.

Prva in edina

pisarna v vojaški stvari

koncesionirana od vis. c. k. namestništva

ulica Bachi št. 12, II. nadst.

(uhod pod prehodščem.)

Daja nasvete in informacije o vsem, kar se tiče novačenja in vojaške službe.

Izdeluje in odposilja vsako vrsto prošanj vojaškega značaja — oproščenje od vojaških vaj in kontrolnih shodov, enoletno dobrovoljstvo, ženitba, dosežanje zakonitih ugodnosti glede preženčne službe vsprejetja v vojaške gole itd. itd.

Pooblaščen je zastopati stranke pred upravnimi oblastnjami.

Posreduje v najtežavnejših slučajih.

Reševanje hitro in točno.

URADNE URE:

Ob delavnikih od 9.—12. predp. in 4.—7. popol.

Ob nedeljah in praznikih od 10.—12. popoldne.